

پنج شنبه 19 اردیبهشت - 28 جمادی الثانی 1434 - 9 می 2013

ارتحال عالم مجاهد و روحانی مبارز آیت‌الله «سید عبدالحسین لاری» (1303 ش) ...

19 اردیبهشت در گذر تاریخ

* ارتحال عالم مجاهد و روحانی مبارز آیت‌الله «سید عبدالحسین لاری» (1303 ش)

اشاره:

آیت‌الله سید عبدالحسین لاری در سال 1226 ش (1264 ق) در لار به دنیا آمد. وی بعد از اتمام دوره مقدماتی و سطح، راهی نجف اشرف گردید و در درس میرزای بزرگ شیرازی حاضر شد و اجازات متعدد اجتهاد دریافت نمود. آیت‌الله لاری پس از مدتی به دستور میرزای شیرازی جهت هدایت و رهبری مردم خطه فارس به لارستان رفت. ایشان در اولین گام، حوزه علمیه لار را تاسیس نمود و به نشر احکام اسلامی همت گماشت. حضور مجتهدی مانند آیت‌الله لاری، باعث کم نفوذ شدن مبلغان مسیحی و انزوای آنان گردید. ضبط و ثبت اموال حاکم دست نشانده، احداث کارخانه اسلحه‌سازی، آموزش نیروهای نظامی و امتناع از پرداخت مالیات به دولت مرکزی، گام‌های مهمی بود که به رهبری ایشان جهت ایجاد ملت اسلام برداشته شد. همچنین قیام وی در حمایت از مشروطه خواهان شیراز و رویارویی با نیروهای دولتی و همکاری با دلیران تنگستان در مقابله با متجاوزان انگلیسی از جمله فعالیت‌های این مجتهد جهادگر در راه استقلال مردم و اعاده شرافت اسلامی می‌باشد. در کنار فعالیت‌های سیاسی، از آیت‌الله لاری حدود چهار اثر فقهی، کلامی، فقهی - سیاسی، اصولی و... به یادگار مانده است. این عالم مجاهد سرانجام در 19 اردیبهشت 1303 ش برابر با چهارم شوال 1342 ق در 86 سالگی جان به جان آفرین تسلیم کرد و در شهرستان جهرم در محلی که هم‌اکنون به «مقبره آقا» معروف است به خاک سپرده شد.

* فسح امتیاز استعماری «کاپیتولاسیون» توسط مجلس شورای ملی (1306 ش)

اشاره:

مفهوم عام حقوقی کاپیتولاسیون، عبارت از نظام قضاوت کنسولی و برخی امتیازات و مصونیت‌های قضایی است که به موجب آن، اتباع یک کشور در صورت ارتکاب جرم در کشور مورد نظر از شمول قوانین جزایی و مدنی در قلمر و کشور میزبان مستثنی می‌شوند. حق کاپیتولاسیون در ایران، اولین بار در معاهده ترکمنچای در سال 1206 ش در زمان فتحعلی شاه قاجار به روسیه داده شد و بعدها بسیاری از دولت‌های دیگر نیز صاحب این امتیاز شده و قضاوت کنسولی خود را بر دستگاه سیاسی و قضایی ایران تحمیل کردند. در سال 1297 ش، لایحه‌ای به تصویب رسید که به موجب آن حق کاپیتولاسیون روس‌ها در ایران که تحت فشار زور و تهدید و تطمیع و برخلاف مصالح ملت ایران بوده است با استناد به قانون اساسی لغو شد. پس از لغو قرارداد کاپیتولاسیون بین ایران و روسیه قراردادهای مشابه با کشورهای دیگر نیز ملغی گردید. اما کشورهای غربی همچنان به این امتیاز پایبند بودند تا این که مجلس شورای ملی در چنین روزی در نوزدهم اردیبهشت 1306 ش، الغاء کاپیتولاسیون را اعلام کرد و به همه دولت‌هایی که از حق کاپیتولاسیون استفاده می‌کردند یک سال وقت داد که در قراردادهای خود تجدید نظر و این امتیاز را لغو کنند. این قانون ننگین، یک بار دیگر در سال 1343 ش مطرح شد و به تصویب رسید که به سبب اعتراض امام خمینی(ره) به آن، آن حضرت را به ترکیه تبعید کردند. در نهایت کاپیتولاسیون پس از پیروزی انقلاب اسلامی برای همیشه لغو شد.

* تخلیه کامل ایران از نیروهای شوروی سابق پس از پایان جنگ جهانی دوم (1325 ش)

اشاره:

پس از پایان جنگ جهانی دوم، ایران به شوروی امنیت شکایت کرد که روسیه بر خلاف پیمان سه جانبه، ایران را تخلیه نکرده است و در امور داخلی کشور دخالت می‌نماید. شوروی انتظار این شکایت را نداشت و درخواست تاخیر در رسیدگی را نمود. اما نمایندگان ایران، انگلستان و آمریکا با تعویق جلسه شورای امنیت درباره تصمیم در این موضوع مخالف بودند. شوروی نمی‌خواست موضوع ایران جنجالی بین‌المللی علیه آن کشور باشد، بنابراین سفیر شوروی در ایران کوشش زیادی برای توافق با مقامات ایرانی انجام داد. در نهایت موافقت نامه‌ای در مورد تخلیه ایران، نفت شمال و آذربایجان به امضاء طرفین رسید، تا این که سرانجام در روز نوزدهم اردیبهشت سال 1325 ش، تخلیه کامل ایران انجام گرفت.

* در کنفرانس سران سه کشور در ترکیه اقدام شاه در مورد بحرین مورد تأیید واقع شد (1349 ش)

* صراف زاده یزدی، باغ چهل هزار متری زیبای خود را برای پارک عمومی در یزد به شهرداری بخشید (1350 ش)

* برنامه پروازهای تهران-بیروت قطع شد (1352 ش)

*دانشگاه مشهد به دانشگاه فردوسی تغییر نام داد(1353ش)

*اشپل فاسد ماهی در رشت 13 نفر را کشت و 75 نفر را در بیمارستان بستری نمود(1355ش)

28 جمادي الثاني در گذر تاریخ

*وفات #171؛ ابوالقاسم شاطبي» معروف به #171؛ امام القراء» عالم و قاري مشهور قرآن کریم(590 ق)
اشاره:

ابوالقاسم قاسم بن فيرة بن ابي القاسم شاطبي در سال 538 ق به دنيا آمد. وي علاوه بر قرائت، در تجويد و تفسير قرآن، حديث، نحو، لغت و ساير علوم ديني متداول عصر خود از دانش خوبي برخوردار بود. او که از مشاهير قاريان قرآن به شمار مي‌رفت، به امام القراء، شهرت يافت. شاطبي با وجود آن که نابينا بود، از هوش و استعداد سرشاري بهره داشت و بسياري از احاديث را در حافظه ثبت کرده بود. از ابوالقاسم شاطبي آثاري به جاي مانده که از آن مي‌توان به قصيدهي شاطبيه، تنمة الحرز و قصيدهي داليه اشاره کرد.

*درگذشت #171؛ ميرزا محمد بن سليمان تنكابني» عالم و اديب ايراني(1302 ق)
اشاره:

ميرزا محمد بن سليمان تنكابني، علاوه بر تبحر در فقه، ادبيي فرزانه و شاعري توانا در عصر خود بود. از تنكابني آثاري به جاي مانده که از ميان آن‌ها مي‌توان به قصص العلماء اشاره کرد. نويسنده در اين کتاب به شرح حال و آثار حدود 200 تن از علما و بزرگان قبل از خود پرداخته است. اين کتاب بارها در ايران به چاپ رسیده است. از ديگر آثار تنكابني مي‌توان از کتاب الفوايد في اصول الدين ياد کرد که منظومه‌ي شعري در اصول دين مي‌باشد.

9 مي در گذر تاریخ

*درگذشت #171؛ موريس مترلينگ» نويسنده و نمايش‌نامه‌نويس شهير بلژيكي

* تولد #171؛ امريكو وسپوس» مکتشف و دريانورد معروف ايتاليائي (1451م)

*اتمام بناي ساختمان تاريخي #171؛ تاج محل» در کشور هند (1653م)

* در گذشت #171؛ يوهان شيلر» نويسنده و شاعر معروف آلماني (1805م) (ر.ك: 10 نوامبر)

* انجام اولين پرواز بشر بر فراز قطب شمال (1926م)

* اشغال قره‌باغ آذربايجان توسط جمهوري ارمنستان (1992م)